اخبار کوتاه

بانک‌های تخصصی به‌زودی راه‌اندازی می‌شوند

دستورالعمل مربوط به تأسیس، فعالیت، اداره و نظارت بر بانک‌های تجاری، جامع، تخصصی و قرض‌الحسنه در سی و چهارمین جلسه هیأت عالی بانک مرکزی به تصویب رسید و منتشر شد.

به گزارش پیام آشنا، بر اساس اعلام روابط عمومی بانک مرکزی، هیأت عالی این بانک در سی و چهارمین جلسه فوق‌العاده خود مورخ ۸ مرداد ۱۴۰۴، دستورالعمل مربوط به تأسیس، فعالیت، نحوه اداره و نظارت بر موسسات اعتباری تجاری، موسسات اعتباری جامع، موسسات اعتباری تخصصی و بانک‌های قرض‌الحسنه را تصویب کرد.

شایان ذکر است این مصوبات بااستناد به بند (الف) ماده (۹) «قانون برنامه پنجساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران» مصوب خردادماه سال ۱۴۰۳ به تصویب رسیده است.

همچنین، دستورالعمل تأسیس، فعالیت، نحوه اداره و نظارت بر موسسات توسعه‌ای پس از جمع‌بندی کارگروهی متشکل از نمایندگان بانک مرکزی، وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان برنامه و بودجه کشور و نماینده دادستان کل کشور، پس از تصویب در هیأت عالی، ابلاغ خواهد شد.

دریافت جزئیات اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده امکان‌پذیر شد

سازمان امور مالیاتی کشور از فراهم شدن امکان دریافت جزئیات ردیف‌های اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده از طریق کارپوشه سامانه مؤدیان خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، طبق اعلام سازمان امور مالیاتی، با هدف تسهیل در فرآیند تکمیل و استرداد اظهارنامه پیش‌فرض مالیات بر ارزش افزوده و همچنین بهبود تطابق دفاتر با مندرجات اظهارنامه بر اساس اطلاعات صورت‌حساب‌های الکترونیکی، امکان دریافت فایل جزئیات ردیف‌های اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده از طریق کارپوشه سامانه مؤدیان فراهم شده است.

بر این اساس، مؤدیان می‌توانند اطلاعات مربوط به شماره مالیاتی، بهای خرید و فروش مؤثر یا مالیات و عوارض مؤثر را که در محاسبه ردیف‌های انتخاب‌شده اظهارنامه لحاظ شده، دریافت کنند. این امکان از دوره مالیاتی بهار ۱۴۰۴ فعال است.

سازمان امور مالیاتی توضیح داده که خروجی فایل جزئیات برای ردیف‌های جدول (الف) و بخش ابتدایی جدول (ب)، شامل بهای مؤثر فروش و خرید است و خروجی مربوط به بخش انتهایی جدول (ب) و جداول ضمیمه (ج) و (د) و ردیف (۲) جدول (د)، شامل مالیات و عوارض خرید و فروش مؤثر صورت‌حساب‌ها می‌شود.

۲ معدن طلا به مزایده می‌رود

رئیس هیئت عامل ایمیدرو اعلام کرد که دو معدن مهم طلا بزودی در اختیار سرمایه‌گذاران قرار می‌گیرد.

به گزارش پیام آشنا، محمد آقاجانلو رئیس هیئت عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) اعلام کرد: دو معدن مهم طلا به‌زودی در اختیار سرمایه‌گذاران قرار می‌گیرد و استاد مزایده آنها در آینده نزدیک در دسترس سرمایه‌گذاران قرار خواهد گرفت. آقاجانلو اظهار کرد: این معادن طلا در استان‌های زنجان و آذربایجان غربی واقع شده‌اند و به صورت مزایده واگذار خواهند شد. وی ادامه داد: معدن طلای زنجان یک معدن فوق‌العاده است و به عنوان عضو نخست در این حوزه شناخته می‌شود. انتظار می‌رود با نتایج مثبت اکتشافات انجام شده در این منطقه، میزان ذخایر این معدن افزایش یابد.

معاون وزیر صمت تأکید کرد: مزایده دیگر مربوط به توسعه معدن طلای زرشوران است که بزرگ‌ترین معدن طلای کشور محسوب می‌شود و در حال حاضر با حداقل ظرفیت تولید فعالیت می‌کند. آقاجانلو خاطرنشان کرد: این اقدامات بخشی از برنامه‌های توسعه‌ای برای بهره‌برداری بهتر و افزایش تولید طلای کشور است.

ورود دستگاه ایکس‌ری چمدانی جدید به گمرک کشور

رئیس کل گمرک ایران از تجهیز گمرکات به ۱۱ دستگاه ایکس‌ری چمدانی خبر داد تا عبور زوار اربعین با سرعت و امنیت بیشتر انجام شود.

به گزارش پیام آشنا، فرود عسگری، رئیس کل گمرک، اعلام کرد که ۱۱ دستگاه ایکس‌ری چمدانی در گمرکات کشور نصب و مستقر شده است تا خدمات بهتری به زوار امام حسین (ع) در مراسم اربعین ارائه شود. به گفته وی، گمرکات به صورت شبانه‌روزی و بی‌وقفه، خدمات خود را به زائران و فعالان حوزه تجارت ارائه می‌کنند.

روند کاهش قیمت طلای جهانی معکوس شد

قیمت طلا پس از ثبت کاهش چشمگیر روز گذشته، در معاملات روز سه‌شنبه بازار جهانی، اندکی بهبود یافت.

به گزارش پیام آشنا، بهای هر اونس طلا برای تحویل فوری در معاملات روز جاری با ۰.۲ درصد افزایش، به ۳۳۵۵ دلار ۵۹ سنت رسید. هر اونس طلا در بازار معاملات آتی آمریکا برای تحویل در دسامبر، با ۰.۱ درصد افزایش، ۳۴۰۶ دلار و ۸۰ سنت معامله شد. قیمت طلا، روز دوشنبه، ۱.۶ درصد کاهش یافت، در حالی که پس از اعلام دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا مبنی بر عدم اعمال تعرفه بر شمش طلای وارداتی و کاهش نگرانی‌ها در بازار، قیمت معاملات آتی بیش از دو درصد کاهش یافت.

همه نگاه‌ها به داده‌های شاخص قیمت مصرف‌کننده آمریکا است که روز جاری منتشر خواهد شد. اقتصاددانان در نظرسنجی رویترز، پیش‌بینی می‌کنند که شاخص قیمت مصرف‌کنندهٔ اصلی در ژوئیه ۰.۳ درصد افزایش یافته و نرخ سالانه را به سه درصد افزایش داده است که از هدف دو درصدی فدرال رزرو فاصله دارد.

معامله‌گران، احتمال کاهش نرخ بهره فدرال رزرو در ماه میلادی آینده را حدود ۹۰ درصد تخمین می‌زنند. طلا معمولاً در دوره‌های عدم قطعیت و در محیطی با نرخ بهره پایین، عملکرد خوبی دارد.

بر اساس گزارش رویترز، ترامپ، بارها از فدرال رزرو به دلیل عدم کاهش نرخ بهره در ماه‌های اخیر، انتقاد کرده است و بازارها منتظرند ببینند چه کسی جانشین جروم پاول، رئیس فعلی بانک مرکزی آمریکا خواهد شد.

پیام آشنا گزارش می دهد

دولت به دنبال عرضه مستقیم برای مهار قیمت برنج

محبوبه بیدکی - افزایش بی‌رویه قیمت برنج در بازار، فراتر از نوسانات معمول عرضه و تقاضا، ریشه‌های پیچیده‌ای دارد که مستقیماً بر تورم و قدرت خرید مردم تأثیر می‌گذارد.

در این زمینه محمد جلالی نماینده مجلس شورای اسلامی، به دلایل افزایش قیمت برنج اشاره کرده و می گوید: عواملی در این افزایش قیمت دخیل هستند که خارج از سازوکارهای معمول بازار عمل می‌کنند. در این میان، "احتکار" به عنوان یکی از اصلی‌ترین عوامل غیرمتعارف در شوک‌های اخیر بازار برنج مطرح بوده است. به خصوص زمانی که از طریق سیستمی خارج از سامانه انبارها صورت می‌گیرد.

نماینده مردم محلات و دلیجان در مجلس دوازدهم تاکید می کند: احتکار یکی از برندها و مجموعه‌ها خارج از فضای سیستم "سامانه انبارها" صورت گرفته است. این اقدام نامتعارف به دلیل عدم ثبت موجودی در این سامانه، شفافیتی و برخورد با محتکران را مشاور کرده است. لذا کمیسیون کشاورزی بر بروزرسانی و تقویت این سامانه تاکید دارد تا امکان شفافیتی و برخورد قاطع با متخلفان فراهم گردد.

عضو کمیسیون کشاورزی در پاسخ به سوالی مبنی بر با توجه به اینکه تولید داخلی برنج کفاف مصرف کشور را نمی‌دهد، نقش واردات و مدیریت فصلی آن در این میان چیست؟ ایفا می شود در واقع، تولید داخلی برنج نیاز کل کشور را پوشش نمی‌دهد و واردات بخش مهمی از نیاز بازار را تأمین می کند. نکته حائز اهمیت این است که متوسطیت واردات برنج در فصل برداشت داخلی، فرصتی را برای محتکران فراهم آورده تا با ایجاد کمبود مصنوعی، قیمت‌ها را افزایش دهند. اگرچه دولت برای کنترل این وضعیت و شکستن آثار روانی منفی بازار، اخیراً اقدام به صدور مجوز ثبت سفارش واردات در این دوره نموده است. اما این متوسطیت فصلی، خود عاملی تشدیدکننده بوده است.

وی ضمن اشاره به برنامه های دولت برای حمایت از کشاورزان و تنظیم بازار در فصل جدید تأکید می کند: وزارت جهاد کشاورزی در نظر دارد جهت حمایت از کشاورزان در فصل برداشت جدید، بخشی از برنج تولید داخل را از طریق شرکت‌های زیرمجموعه خود خریداری کند. این اقدام به دولت امکان می‌دهد تا در مواقع لزوم برای تنظیم بازار، برنج را به صورت مستقیم عرضه کرده و از سوداگری و نوسانات شدید قیمت جلوگیری به عمل آورد. پیش‌بینی می‌شود این راهکار متجر به تثبیت و کاهش قیمت برنج در بازار خواهد شد.

جلالی در مورد تاثیر این اقدامات بر سفرهای معیشتی مردم، خاطرنشان می کند: بدنه معتقدم که با این اقدامات نه تنها روند افزایش قیمت تثبیت می شود، بلکه شاهد کاهش قیمت برنج نیز خواهیم بود. این رویکرد، جامع، با هدف تنظیم بازار و حمایت از مصرف‌کنندگان، به تدریج متجر به حذف دلالان و واسطه‌های غیرضروری از چرخه توزیع می‌شود. با نظارت دقیق و اجرای قاطع این مصوبات، شاهد آرامش و ثبات در بازار کالاهای اساسی، به ویژه برنج که از قوت غالب مردم است، خواهیم بود و این ثبات مستقیماً بر بهبود معیشت خانوارها تأثیرگذار خواهد بود.

عضو کمیسیون کشاورزی در پاسخ به این سوال که به جز احتکار و ممنوعیت واردات، چه عوامل دیگری در وضعیت کنونی بازار برنج دخیل بوده‌اند؟ تأکید می کند: علاوه بر موارد ذکر شده، تلاطم‌های ناشی از رویدادهای منطقه‌ای و بین‌المللی نیز در وضعیت کنونی بازار برنج بی‌تاثیر نبوده‌اند. این عوامل دست به دست هم داده و وضعیت کنونی را رقم زده‌اند. لذا دولت باید با نظارت مستمر و اتخاذ تدابیر پیشگیرانه، بازار را کنترل و تنظیم کرده تا از افزایش نامتعارف قیمت‌ها جلوگیری نماید و فشار بر سفره‌های مردم به حداقل برسد.

درنهایت می‌توان گفت: احتکار سازمان‌یافته و ممنوعیت فصلی واردات از عوامل کلیدی گرانی بی‌رویه برنج بوده و لزوم بروزرسانی سامانه انبارها برای مقابله با محتکران ضروری است. همچنین برنامه‌های حمایتی دولت مبتنی بر خرید بخشی از برنج داخلی و عرضه مستقیم آن برای تنظیم بازار و کاهش قیمت‌ها بازند. در اولویت امور قرار گیرد تا این اقدامات با حذف واسطه‌ها، به بهبود معیشت خانوارها و ثبات بازار کالاهای اساسی کمک کند.

mojgan.bidaki۸۸@gmail.com

با دستور رئیس جمهور و به صورت ویدئو کنفرانس

۹ نیروگاه خورشیدی به ظرفیت ۱۰۰ مگاوات افتتاح شد

وزیر نیرو گفت: ۹ نیروگاه خورشیدی به ظرفیت ۱۰۰ مگاوات با ارتباط بر خط رئیس جمهور در استان‌های مرکزی، بوشهر و خراسان رضوی به بهره‌برداری رسید و عملیات اجرایی سه نیروگاه دیگر با ظرفیت ۲۹۵ مگاوات در بوشهر و تهران آغاز شد.

به گزارش پیام آشنا، عباس علی آبادی افزود: این پروژه‌ها شامل ۱۲ ساختگاه در چهار استان کشور (مرکزی، بوشهر، خراسان رضوی و تهران) با ظرفیت مجموع ۳۹۵ مگاوات و سرمایه‌گذاری ۱۱ هزار و ۸۵۰ میلیارد تومانی بخش دولتی و خصوصی است.

وی خاطرنشان کرد: برنامه‌ریزی شده است تا در یک سال آینده، ۵۰۰۰ مگاوات نیروگاه تجدیدپذیر وارد مدار شود و علاوه بر آن، ساخت ۲۰۰۰ مگاوات نیروگاه بزرگ‌مقیاس و شناور نیز در دستور کار قرار دارد.

وزیر نیرو گفت: نیروگاه‌های زیرمجموعه خود خریداری می‌کنیم تا از سوداگری و نوسانات شدید قیمت جلوگیری کنیم

وزیر نیرو گفت: این حرکت، نه تنها گامی رو به جلو در تولید انرژی پاک است، بلکه به توسعه پایدار، کاهش آلاینده‌ها و ایجاد اشتغال در کشور نیز کمک خواهد کرد.

خودروهای با ارز ۱۴۰۳ طبق تعرفه جدید ترخیص شوند

وزیر صنعت، معدن و تجارت در نامه‌ای به معاون حقوقی رئیس جمهور خواستار آن شد تا خودروهایی که با سپرده ارزی خارجی یا ارز سال ۱۴۰۳ وارد شده‌اند، طبق تعرفه ۱۴۰۴ ترخیص شوند.

به گزارش پیام آشنا، وزیر صنعت، معدن و تجارت در نامه‌ای به معاون حقوقی رئیس جمهور خواستار آن شد تا خودروهایی که با سپرده ارزی خارجی یا ارز سال ۱۴۰۳ وارد شده‌اند، طبق تعرفه ۱۴۰۴ ترخیص شوند.

در نامه سید محمد اتابک به مجید انصاری آمده است: قیمت خودرو یکی از مهمترین متغیرهای مؤثر در تنظیم بازار کالای مصرفی و کاهش فشار معیشتی بر اقشار متوسط و ضعیف جامعه است. در همین راستا و پیرو دستور صریح ریاست جمهوری، دکتر پزشکیان این وزارتخانه پس از انجام بررسی‌های کارشناسی و اطلاع رسانی رسمی به دستگاه‌های ذی‌ربط، جدول پیشنهادی تعرفه‌ای خود را به متظور جلوگیری از افزایش چند برابری خودروهای اقتصادی وارداتی اعلام کرد.

با این وجود، بررسی‌ها نشان می‌دهد رویه فعلی گمرک جمهوری اسلامی ایران در اخذ عوارض بر اساس کتاب مقررات صادرات و واردات سال ۱۴۰۳ است که این امر مغایر با روح مصوبه باشده بوده و در عمل متجر به افزایش قیمت خودروهای وارداتی خواهد شد.

شایان ذکر است که بخش قابل توجهی از خودروهای وارداتی ۶ ماهه گذشته با استفاده از سپرده‌های ارزی خارجی نسبت به ثبت سفارش و واردات اقدام کردند.

در بخش دیگر این نامه آمده است: مطابق تبصره (۶) ماده (۵) اصلاحیه آئین نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات و همچنین ابلاغیه بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به این وزارت این گونه ارزها خارج از سرفصل سهمیه بتدی وزارت صمت تلقی شده و مشمول جدول تعرفه‌های سال ۱۴۰۳ نیست لذا با عنایت به مراتب فوق و با تاکید بر هدف اصلی تصویب نامه دولت که همانا جلوگیری از افزایش قیمت چند برابری خودروهای وارداتی است، خواهشمند است دستورفرمائید:

۱. خودروهایی که در سال ۱۴۰۳ و سال جاری از سپرده خود دیگران استفاده کرده‌اند.

۲. شرکت‌هایی که ارز خود را در سال ۱۴۰۳ دریافت کرده ولی اظهارنامه گمرکی آنها در سال ۱۴۰۴ تسلیم شده است.

مطابق کتاب مقررات صادرات و واردات سال ۱۴۰۴ و قانون تعرفه‌های مصوب سال جاری مورد رسیدگی ترخیص قرار گیرد.

پیشاپیش از همکاری و دستور مساعد در اجرای دقیق قانون و سیاست‌های تنظیم بازار صمیمانه سپاسگزاری می‌شود.

نانوایی‌های البرز ملزم به نصب نرخنامه شدند

نایب رئیس اول اتاق اصناف مرکز البرز از الزام نصب نرخنامه مصوب در نانوایی‌ها خبر داد و گفت: درصورت عدم نصب یا متخلفان برخورد می‌شود.

به گزارش پیام آشنا، مریم منوری با بیان این مطلب، اظهار کرد: مصوبه اصلاح قیمت‌ها از سوی دولت ابلاغ شده و نانوایان موظف هستند فقط با این نرخ اقدام به عرضه نان کنند.

وی بیان کرد: با توجه به شکایات و گزارش‌های دریافتی در خصوص تخلفاتی از قبیل قیمت نان و عرضه آن، نصب نرخنامه یک الزام بوده و برای پیشگیری از هرگونه سوءاستفاده‌های احتمالی باید همه نانوایی‌ها درواحد صنفی خود نصب کنند.

وی خاطرنشان کرد: طرح ویژه نظارت بر نانوایی‌ها به شدت افزایش یافته و بازرسان بر رعایت بهداشت فردی و محیط، کیفیت وزن و رعایت نرخ‌های مصوب، توسط متصدیان نانوایی‌ها مورد منوری تاکید کرد. نظارت و بازرسی‌ها از سطح مناطق مختلف شهری و روستایی در مرکز البرز ادامه دارد و هر نوع افزایش خودسرانه قیمت نان خلاف قانون محسوب می‌شود.

وی افزود: شهروندان در صورت مشاهده موارد تخلف شامل کم فروشی یا گرانفروشی، مراتب را از طریق شماره تماس ۳۶۱۱۷ اتاق اصناف مرکز استان البرز یا بازرسان واحد بازرسی ونظارت اصناف البرز اطلاع دهند.

آگهی فقدان سند مالکیت

آقای علی طالب نیری برابر وکالتنامه شماره ۲۰۱۱۴ مورخه ۱۴۰۴/۰۵/۱۱ دفتر ۲۲۲ کرج از طرف آقای سعید دهقان ضمن تسلیم دو برگ استشهادیه تصدیق شده اعلام نموده است به علت سهل انگاری اصل سند مالکیت مفقود شده است و تقاضای صدور سند مالکیت المثنی از این واحد ثبتی نموده که برابر محتویات پرونده ثبتی سند مالکیت شدنداگ یک دستگاه آپارتمان مسکونی به مساحت ۱۸۶/۸۶ مترمربع قطعه ۱ تفکیکی به شماره ۳۱۰۱۱ فرعی از ۱۵۱ از اصلی مفروز از پلاک ۳۰۸۸۸ فرعی از اصلی مذکور واقع در اراضی حوزه ثبتی شهرستان کرج برابر سند قطعی شماره ۳۹۴۵۷ مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۰۹ دفترخانه ۸۹ کرج به آقای سعید دهقان منتقل ومتجر به صدور سند مالکیت به شماره چاپی ۶۲۹۱۱۹ گردیده وسپس برابر سند رهنی شماره ۳۹۴۵۹ مورخه ۱۳۹۵/۰۶/۰۹ دفتر ۸۹ کرج درهن بانک قرار گرفت لذا مراتب به استناد تبصره یک اصلاحی به ماده ۱۲۰ آئین نامه قانون ثبت دریک نوبت آگهی می شود تا چنانچه کسی مدعی وجود سند مالکیت نزد خود وبا انجام معامله نسبت به ملک مذکور باشد از تاریخ انتشار این آگهی به مدت ده روز اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت به این اداره تسلیم تا وفق مقررات عمل گردد بدیهی است چنانچه ظرف مدت مقرر اعتراضی واصل نشود ویا درصورت اعتراض اصل سند ارائه نگردد سند مالکیت المثنی طبق مقررات به متقاضی تسلیم خواهد شد. ۱۹۸۱۷۳۲.

مهران رشیدی
رئیس اداره ثبت اسناد واملاک ناحیه یک کرج
ازطرف عاطفه شریفی تبار

اداره کل آموزش و پرورش استان البرز

آگهی مزایده (نوبت اول)

اداره کل آموزش و پرورش استان البرز در نظر دارد نسبت به برگزاری مزایده فروش اموال اسقاطی مازاد بر نیاز خود اقدام نماید. متقاضیان می توانند از تاریخ ۱۴۰۴/۰۵/۲۵ لغایت ۱۴۰۴/۰۵/۲۷ به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایند.

تلفن تماس: ۳۲۵۶۳۱۹۰داخلی ۳۸۷
شناسه آگهی: ۱۹۸۳۰۹۲

اداره کل آموزش و پرورش استان البرز

یادداشت

سونامی ویرانگر فقر، میهمان معیشت بی‌دفاع مستاجران

گزارش روزهای جاری مرکز پژوهشهای مجلس در خصوص افزایش سه برابری جمعیت "مستاجران فقیر" در ۱۷ سال گذشته، یکی از تکان دهنده ترین گزارشهای منتشر شده در سالهای اخیر است.

در این سالها بسیاری از کارشناسان اقتصادی و تحلیلگران رسانه ها با ابراز نگرانی از افزایش روزافزون هزینه های مسکن در سبد معیشت و اعلام سهم فراتر از ۵۰ درصدی مسکن در هزینه های ماهانه خانوارهای آسیب پذیر، بارها و بارها نسبت به تشدید فقر در بین طبقات کم برخوردار، حداقلی بگیران و گروههای حاضر در حوالی خط فقر، هشدار داده بودند و حالا بر اساس گزارش بازوی پژوهشی مجلس "تعداد خانوارهایی که به دلیل فقر (کمبود درآمد یا هزینه بالای مسکن) در وضعیت دشوار قرار دارند از حدود ۶۰۷ هزار خانوار در سال ۱۳۸۵ به حدود ۱.۹۸ میلیون خانوار در سال ۱۴۰۲ رسیده است که این یعنی جمعیت آنها با ۲۲۶ درصد افزایش تقریباً سه برابر شده و تهران با ۶۲۰ هزار خانوار فقیر و نرخ فقر ۴۳ درصد رکورددار است".

این گزارش اضافه می کند: فقر ناشی از هزینه‌های مسکن در سال ۱۴۰۲ به بالاترین سطح دو دهه اخیر رسیده و حتی وام مسکن ۷۱ هزار نفر را به زیر خط فقر کشانده است. بر همین اساس ۴۰ درصد خانوارهای مستأجر معادل ۱.۹۸ میلیون خانوار (۷.۶ میلیون نفر) فقیر محسوب می‌شوند که بخش زیادی از آن‌ها به دلیل هزینه بالای اجاره‌بها به این وضعیت دچار شده‌اند. از ۱۴۰۱ تا ۱۴۰۲، تعداد مستأجران فقیر ۳.۶ درصد رشد کرده و ۲۵۶ هزار نفر به این جمع افزوده شده است. ۱۹ درصد خانوارهای دارای وام خرید مسکن به دلیل فشار اقساط و کمبود درآمد، فقیر شده‌اند.

گزارش تکان‌دهنده مرکز پژوهش‌های مجلس درباره افزایش سه‌برابری تعداد خانوارهای مستاجر زیر خط فقر در طول ۱۷ سال، خبری نیست که بتوان به‌سادگی از کنار آن گذشت. این آمارها، فراتر از چند عدد و رقم، روایتی تلخ از بحرانی عمیق و چندلایه در اقتصاد ایران است. فقیر شدن ۴۰ درصد از خانوارهای مستاجر (معادل ۷.۶ میلیون نفر از جمعیت کشور) دیگر یک مشکل کوچک یا مقطعی نیست و باید اذعان کرد که ایران با سونامی فقر ناشی از تحمیل هزینه های مسکن مواجه شده است که به وضوح ریشه در سیاست‌های غلط و بی‌ثباتی‌های مزمن اقتصادی دارد و تمام اقشار جامعه را تهدید می‌کند.

برای درک عمق این فاجعه باید به ریشه‌های آن در دو دهه اخیر نگاه کنیم. افزایش فقر در بین مستاجران، نتیجه یک زنجیره پیچیده از عوامل به هم پیوسته است که تورم مزمن و افسارگسیخته و بی‌ثباتی اقتصاد کلان مهم‌ترین آنهاست که قدرت خرید مردم را به شدت کاهش داده و در مقابل، قیمت مسکن و اجاره‌بها را به صورت نجومی بالا برده است. در یک اقتصاد سالم، نرخ رشد درآمدها باید با نرخ رشد هزینه‌ها، به‌ویژه هزینه‌های اساسی مانند مسکن، متناسب باشد اما در ایران این تناسب مدت‌هاست که از بین رفته و شکاف درآمد-هزینه روزبه‌روز عمیق‌تر می‌شود.

تبدیل مسکن به کالای سرمایه‌ای هم در قفیرتر شدن مستاجران نقش داشته است. در سال‌های اخیر، مسکن از "نیازی اساسی" به یک "کالایی سرمایه‌ای" برای کسب سود تبدیل شده و سیاست‌های نامناسب مالی و بانکی، سرمایه‌ها را به جای تولید به سمت بازار مسکن هدایت کرده است که این نگاه، عملاً فرصت خانه‌دار شدن را از اقشار متوسط و ضعیف گرفته و آنها را در چرخه معیوب اجاره‌نشینی گرفتار کرده است.

در این میان گره‌گشا نبودن و ناکارآمدی سیاست‌های حمایتی را هم نباید نادیده گرفت؛ همان طور که گزارش مرکز پژوهش‌ها نشان می‌دهد که حتی ۱۹ درصد از خانوارهای دارای وام خرید مسکن، به دلیل فشار اقساط، فقیر شده‌اند که این آمار به وضوح نشان می‌دهد مبلغ و شرایط بازپرداخت وام‌ها با توان مالی جامعه همخوانی ندارد و عملاً به جای کمک، به بحران مالی خانوارها اضافه می کند؛ مسأله‌ای که البته پیشتر هم کارشناسان بارها و بارها به آن اشاره کرده و نسبت به نبود قدرت پرداخت اقساط چند میلیونی در خانوارهای مستاجر به ویژه آنهایی که حقوقهای حداقلی و ثابت ماهانه دارند، هشدار داده بودند.

ناگفته نماند در گزارش مرکز پژوهشهای مجلس، آمار مربوط به تهران با ۶۲۰ هزار خانوار فقیر و نرخ فقر ۴۳ درصد در بین مستاجران، شاید به تنهایی گویای عمق فاجعه در این حوزه باشد چرا که پایتخت کشور که باید نماد توسعه و رفاه باشد، امروز به کانون تمرکز فقر ناشی از هزینه‌های مسکن تبدیل شده است. این وضعیت، پتانسیل ایجاد بی‌ثباتی اجتماعی و افزایش نابرابری را به شدت بالا می‌برد و پیامدهای جبران‌ناپذیری برای کل کشور خواهد داشت. نکته قابل ذکر دیگر در خصوص این گزارش این است که در استانهای اردبیل و ایلام هم نه لزوما کمی درآمد بلکه هزینه بالای مسکن، مهم‌ترین عامل فقر مستاجران بوده که نشان می‌دهد این بحران، مختص به پایتخت نیست و در حال سرایت به سایر مناطق کشور است.

در حالی که گسترش و تعمیق پدیده منحوس و ویرانگر فقر در میان جامعه مستاجران از سالها پیش قابل پیش بینی و بارها مطرح شده بود، به نظر می رسد امروز و با اعلام آماری از قبیل آمار مرکز پژوهشهای مجلس وقت آن رسیده که بازنگری جدی در سیاست گذاری‌ها صورت گیرد چرا که مرحز شده راهکارهای مقطعی و تجویز مسکن‌های زودگذر مانند تعیین سقف اجاره‌بها دیگر کارساز نیستند و به برنامه ای جامع و بلندمدت نیاز داریم که کنترل تورم و ثبات‌بخشی به اقتصاد اولین و زیربنایی ترین آنهاست و تا زمانی که تورم مهار نشود، هر اقدامی در بخش مسکن مصداق آب در هاون کوبیدن است.

در همین حال دولت باید با سیاست گذاری‌های هوشمندانه، سوداگری در بازار مسکن را محدود کند. بر این اساس وضع مالیات بر خانه‌های خالی و قوانین بازدارنده برای سفته‌بازی (از جمله قانون مالیات بر عایدی که خوشبختانه به تازگی ابلاغ شده است)، می تواند به تدریج نگاه به مسکن را از یک کالای سرمایه‌ای به نیازی اساسی تغییر دهد و علاوه بر این با افزایش هدفمند تولید مسکن، مبتنی بر نیاز واقعی جامعه و تمرکز بر مسکن‌های ارزان‌قیمت و استیجاری، امکان دسترسی به مسکن مناسب برای بخش بزرگی از جامعه که توان خرید ندارند، فراهم می شود.

فرزانه غلامی
alborz.payam@gmail.com